

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL L. N. 2017-10-23 SKUNDO**

2017 m. gruodžio 22 d. Nr. S-267 (7-242/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojai nedalyvaujant

Jelenai Krochmalienei
L. K.

2017-11-28 posėdyje išnagrinėjusi L. N. (toliau – Pareiškėja) 2017-10-23 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2017 m. rugsėjo 25 d. sprendimo Nr. (23.31-08) 323-15228, n u s t a t ė:

Inspekcija, išnagrinėjusi Pareiškėjos 2017-08-29 ir 2017-08-30 gautus prašymus atleisti nuo delspinigių, 2017-09-25 sprendimu dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų Nr. (23.31-08) 323-15228 neatleido Pareiškėjos nuo 44,35 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) delspinigių, apskaičiuotų už laikotarpį nuo 2017-05-03 iki 2017-08-28.

Inspekcijos sprendime nurodoma, kad 2017-03-30 Pareiškėja pateikė Metinę pajamų deklaraciją (forma GPM308), tačiau joje nedeklaravo gautų pajamų už nekilnojamojo daikto (išskyrus būstą) pardavimą ar kitokį perleidimą nuosavybėn. 2017-08-28 Pareiškėja pateikė patikslintą deklaraciją ir apskaičiavo mokėtiną į biudžetą 1532 Eur GPM sumą, kurią dalimis sumokėjo: 2017-08-28 – 1283 Eur, 2017-04-03 – 242 Eur ir 7 Eur GPM įskaityta iš permokos. Pagal 2002-07-02 Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 27 str. 1 ir 5 dalių nuostatas mokestinio laikotarpio GPM deklaracija turėjo būti pateikta ir mokestis sumokėtas iki kitų metų gegužės 1 d. (už 2016 m. iki 2017-05-02). Inspekcija, atsižvelgdama į nustatytas aplinkybes bei vadovaudamasi 2004-04-13 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 96 str. 1 dalimi, 81 str. 1 dalimi, padarė išvadą, jog GPM delspinigiai apskaičiuoti pagrįstai už visą laikotarpį, skaičiuojant nuo dienos, kai mokestis turėjo būti sumokėtas į biudžetą.

Sprendime cituojamos ir detaliai aptariamos MAĮ 100 str. 1 dalies, 141 str. 1 d. 1–4 punktų, Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144, (toliau – Taisyklės), nuostatos, įtvirtinančios atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių mokėjimo pagrindus, remiamasi šiuos pagrindus aiškinančia Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika (toliau – LVAT).

Inspekcija, vertindama MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkte įtvirtintą pagrindą atleisti Pareiškėją nuo apskaičiuotų GPM delspinigių, nesant jos kaltės dėl padaryto pažeidimo, sprendime pasisakė, kad Pareiškėja nepateikė pagrįstų įrodymų, paneigiančių jos kaltę dėl padaryto mokestinio pažeidimo. Inspekcijos vertinimu, Pareiškėjos kaltę paneigiančia aplinkybe nelaikytinas ir Pareiškėjos argumentas, jog GPM prievolė nebuvo tinkamai laiku įvykdyta, nes deklaraciją pildė Inspekcijos darbuotojas Vilniaus gyventojų skyriuje. Šiuo aspektu sprendime akcentuojama, kad iš EDS duomenų bazėje pateiktos informacijos matyti, kad 2017-03-30 pateikta deklaracija už 2016 m. pildyta Vilniaus AVMI ir persiųsta vidiniame portale, tačiau ją užpildė ir pateikė pati Pareiškėja. Sprendime pažymima, kad, nagrinėjant Pareiškėjos prašymą, trūksta duomenų, ar Inspekcijos darbuotojų, ar pačios Pareiškėjos veiksmai lėmė klaidingą GPM apskaičiavimą, nes tokio pobūdžio lankymasis Vilniaus nėra įrašinėjamas, o ir pati Pareiškėja nepateikė pagrįstų įrodymų, kad mokesčių administratorius ją suklaidino. Inspekcijos tvirtinimu, teisės aktais (šiuo konkrečiu atveju GPMĮ), o ne mokesčių administratoriaus veiksmais, buvo įtvirtinta mokesčių mokėtojo pareiga apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti GPM.

Inspekcija sprendime įvertino MAĮ 141 str. 1 d.2 punkte (pagal kurį mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių, jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti) bei MAĮ 141 str. 1 d. 3 punkte (pagal kurį mokesčių mokėtojas nuo delspinigių mokėjimo gali būti atleistas tuo atveju, kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui) įtvirtintus atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių pagrindus ir padarė išvadą, kad ginčo atveju aplinkybių, numatytų minėtose teisės normose, nenustatyta.

Inspekcija taip pat nenustatė ir pagrindo atleisti Pareiškėją pagal MAĮ 141 str. 1 d. 4 punktą, numatantį, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet dar nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais. Sprendime dėl Pareiškėjos argumentų, kad, prieš parduodama garažą, ji tel. (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) konsultavosi su Inspekcijos darbuotojais, kurie atsakė, kad gautos pajamos už parduotą garažą nebus apmokestintos GPM, pažymėta, kad Mokesčių informacijos departamento konsultavimo organizavimo ir analizės skyrius pateikė išvadą, kad tema, kurią nurodo Pareiškėja prašyme, telefoninių pokalbių nerasta.

Inspekcija sprendime vertina ir MAĮ 100 str. 1 d. 3 punktu ir Taisyklių 7.3 papunkčiu įtvirtintą atleidimo nuo delspinigių pagrindą, t. y., kad mokesčių mokėtojas – fizinis asmuo gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) delspinigių ar jų dalies, jeigu delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 str. 1 d. 3 punktą. Prašymo nagrinėjimo metu Inspekcija nustatė, kad Pareiškėja 2016 m. gavo 27389,46 Eur pajamų, iš jų: 12916,10 Eur su darbo santykiais susijusių pajamų, 4344,36 Eur kito turto nuomos pajamų, 5208 Eur nekilnojamojo daikto pardavimo pajamų bei 4921 Eur individualios veiklos pajamų. VĮ Registrų centro 2017-09-20 duomenimis Pareiškėjos vardu nuosavybės teise įregistruotas nekilnojamoji turtas: 1) butas (adresu: (*duomenys neskelbtini*)), kurio vidutinė rinkos vertė 126000 Eur; 2) 1/96 pastato – požeminė automobilių saugykla, (adresu: (*duomenys neskelbtini*)). VĮ „Regitra“ 2017-09-20 duomenimis Pareiškėjos vardu įregistruotos 2 transporto priemonės: NISSAN QASHQAI 2015 m. gamybos ir GRAND CHEROKEE 2007 m. gamybos. IMIS Sodra

registravimai duomenimis Pareiškėja prašymo nagrinėjimo metu nedirbo. Inspekcija pažymi, kad Pareiškėja nepateikė jokių jos sunkią materialinę padėtį pagrindžiančių įrodymų. Atsižvelgusi į nustatytas aplinkybes, Inspekcija sprendime padarė išvadą, kad Pareiškėjos ekonominė ir socialinė padėtis neatitinka MAĮ 113 str. 1 d. 3 punkte išvardintų aplinkybių.

Inspekcijos vertinimu, Pareiškėjos prašymo motyvai ir nustatytos aplinkybės neatitinka MAĮ 100 str. 1 dalyje bei 141 str. 1 dalyje nurodytų atleidimo nuo delspinigių pagrindų, todėl Pareiškėja neatleista nuo 44,35 Eur GPM delspinigių mokėjimo.

Pareiškėja su priimtu Inspekcijos sprendimu nesutinka ir nurodo, kad 2007 m. įsigijo butą su požeminiu garažu, (*duomenys neskelbtini*), bute buvo deklaruota jos gyvenamoji vieta. 2016 m. butas ir požeminis garažas buvo parduoti skirtingiems pirkėjams. Gautos lėšos ir papildomai paimta paskola iš banko panaudotos naujo buto ir požeminės stovėjimo vietos įsigijimui. Pareiškėjos teigimu, prieš parduodama garažą, ji konsultavosi dėl mokesstinės prievolės su Inspekcijos darbuotojais telefonu bei buvo atvykusi į Inspekcijos klientų aptarnavimo skyrių. Visais atvejais Inspekcijos darbuotojai patvirtino, kad parduotas garažas nebus apmokestintas GPM, nes tai vienintelis šeimos turtas, kuris komerciniais tikslais nebuvo naudojamas. Pareiškėjos tvirtinimu, garažas buvo parduotas likus keliems mėnesiams iki GPMĮ įtvirtinto 10 metų termino, kuriam suėjus, pajamos tampa neapmokestinamos, tik todėl, kad Inspekcijos konsultantai patikino, kad mokesčiai už buto ir garažo pardavimą nebus skaičiuojami.

Pareiškėja pažymi, kad deklaracija už 2016 m. pateikta laiku – 2017-03-30. Inspekcijai, nustačius netikslumų ir klaidų, Pareiškėja buvo informuota, kad turi patikslinti deklaraciją, sumokėti 1532 Eur GPM ir 44,35 Eur dydžio delspinigius. Pareiškėja 2017-08-28 pateikė patikslintą deklaraciją, sumokėjo deklaruotą GPM.

Pareiškėjos teigimu, sprendime yra pasisakyta tik dėl antrojo prašymo – atleisti nuo delspinigių, tai įrodo jau pati sprendimo antraštė „Dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų“. Dėl prievolės mokėti ir peržiūrėti GPM Inspekcija nepasisakė ir nepriėmė jokio sprendimo.

Dėl GPM apskaičiavimo

Skunde teigiama, kad prašymo nagrinėjimo metu neatsižvelgta į aplinkybę, kad Pareiškėja nesiverčia nekilnojamojo turto prekyba ar kita komercine veikla, visada sąžiningai moka mokesčius. Pareiškėjos vertinimu, remiantis protingumo principu yra pagrindas taikyti GPMĮ 17 str. 1 d. 28 punkto nuostatą ir neapmokestinti pajamų, gautų už parduotą garažą. Skunde akcentuojama, kad būtent klaidinga Inspekcijos darbuotojų konsultacija, kurios fakto ir klaidingumo iš esmės Inspekcija neginčija (nors ir nepripažįsta), lėmė, kad sprendimą parduoti garažą Pareiškėja priėmė manydama, jog pajamos gautos už garažo pardavimą bus neapmokestinamos. Pažymima, kad, konsultuodamasi su Inspekcija, Pareiškėja nesiekė išvengti mokesčių prievolių, o siekė teisėto intereso – parduoti turtą kuo palankesnėmis sąlygomis, siekiant maksimaliai išvengti galimų finansinių praradimų, nes piniginių lėšų reikėjo naujo būsto pirkimui. Išdėstytos aplinkybės, Pareiškėjos vertinimu, yra pagrindas garažo pardavimo pajamas pripažinti GPM neapmokestinamosiomis pajamomis pagal GPMĮ 17 str. 1 d. 28 punktą.

Dėl apskaičiuotų GPM delspinigių neatleidimo

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos išvada, kad jai nebuvo suteikta konsultacija telefonu. Skunde nurodoma, kad LVAT apibendrinime, skirtame mokesčių administravimą reglamentuojantiems teisės aktams (II dalyje, 494 lape), nurodyta, kad pakankamu ir leistinu įrodymu konsultacijos telefonu gavimo atveju pagal MAĮ 141 str. 1 d. 4 punktą pripažįstamas duomenų apie suteiktą konsultaciją ir mokesčio mokėtoją, kuriam ši konsultacija buvo suteikta, įrašymas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

Akcentuojama, kad Konsultacijų ir informacijos teikimo Inspekcijoje taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2007-10-09 įsakymu Nr. VA-66, 7 punkte nurodyta, kad „visos Mokesčių informacijos centre konsultavimo telefonu teikiamos konsultacijos turi būti

įrašomos ir saugomos einamuosius ir penkerius praėjusius kalendorinius metus“. Minėtų taisyklių 10 punkte nurodyta, kad paklausėjui pageidaujant turi būti sudarytos sąlygos išklaudyti / gauti jo pokalbio, kuris įvyko per einamuosius ir 5 praėjusius metus, įrašą. Šios aptariamų taisyklių nuostatos aiškiai ir nedviprasmiškai įpareigoja Inspekciją įrašyti, saugoti, surasti ir pateikti paklausėjui konsultacijos įrašus.

Anot Pareiškėjos, Inspekcija, gavusi jos prašymus, privalėjo išklaudyti visas įrašytas Pareiškėjai suteiktas konsultacijas, jas įvertinti, ir tik tada sprendime daryti išvadas dėl klaidingos konsultacijos buvimo ar nebuvimo. Inspekcija neįvykdė jai kaip viešojo administravimo institucijai VAI, MAĮ bei poįstatyminiuose teisės aktuose priskirtų pareigų: neišanalizavo visų su Pareiškėjos prašymu susijusių aplinkybių, nesurinko pačioje institucijoje esančių įrodymų (konsultacijų įrašų), todėl neišsamiai ir nepagrįstai išnagrinėjo prašymus, neteisingai pritaikė MAĮ 141 straipsnio nuostatas ir priėmė nepagrįstą sprendimą.

Skunde pažymima, kad Pareiškėja 2017-10-13 kreipėsi į Inspekciją dėl suteiktos konsultacijos gavimo, tačiau atsakymo negavo.

Išdėstytų argumentų pagrindu Pareiškėja skundu prašo panaikinti Inspekcijos sprendimą ir perduoti Pareiškėjos prašymus Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi bylos medžiagą, ginčo šalių argumentus, konstatuoja, jog Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėja atleista nuo 44,35 Eur GPM delspinigių.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos 2017-09-25 sprendimo Nr. (23.31-08) 323-15228, kuriuo Pareiškėja neatleista nuo 44,35 Eur GPM delspinigių.

Mokesčių administratoriaus pozicija grindžiama tuo, jog Pareiškėja neįrodė, o mokesčių administratorius nenustatė egzistuojant MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkte bei 141 str. 1 dalyje nurodytų atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindų: neįrodytas kaltės dėl padaryto pažeidimo nebuvimas; nenustatytos mokesčių įstatymo pažeidimą sąlygojusios aplinkybės, kurios nepriklausė nuo Pareiškėjos valios ir kurių ji nenumatė ir negalėjo numatyti; valstybės biudžetui padaryta žala; nenustatytas klaidingos konsultacijos suteikimas, taip pat nenustatyta, kad Pareiškėjos ekonominė socialinė padėtis atitinka sunkią ekonominę (socialinę) padėtį MAĮ 113 str. 1 d. 3 punkto prasme.

Įvertinus Pareiškėjos skunde išdėstytus argumentus, Pareiškėja nesutikimą su Inspekcijos sprendimu iš esmės grindžia MAĮ 141 str. 1 d. 4 punkte įtvirtintu pagrindu – Pareiškėja mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingai suteiktos mokesčių administratoriaus konsultacijos pajamų deklaravimo ir GPM mokėjimo klausimais. Pareiškėjos nuomone, mokesčių administratorius, spręsdamas ginčo klausimą, turėjo vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais bei taikydamas GPMĮ 17 str. 1 d. 28 punkte įtvirtintą mokesčio lengvatą, garažo pardavimo pajamas traktuoti neapmokestinamosiomis pajamomis.

Sprendžiant pagal byloje esančius faktinius duomenis ginčo delspinigiai Pareiškėjai apskaičiuoti dėl to, kad Pareiškėja pavėluotai į biudžetą sumokėjo deklaruotą GPM (MAĮ 96 str. 1 d. 1 p.). Nustatyta, kad Pareiškėja 2017-03-30 pateikė Metinę pajamų deklaraciją už 2016 m., tačiau nedeklaravo mokestiniu laikotarpiu gautų nekilnojamojo turto (garažo) pardavimo bei visų individualios veiklos pajamų. Pareiškėja 2017-08-28 pateikė patikslintą Metinę pajamų deklaraciją ir deklaravo visas 2016 m. gautas pajamas, nuo jų apskaičiuojo mokėtiną į biudžetą 1532 Eur GPM sumą, kuri į biudžetą sumokėta: 2017-04-03 – 242 Eur pagal pateiktą pirminę Metinę pajamų deklaraciją, 2017-08-28 – 1283 Eur pagal patikslintą deklaraciją, 7 Eur GPM įskaityta iš Pareiškėjos turėtos permokos. Ginčo atveju galiojusios GPMĮ nuostatos įtvirtino prievolės pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją bei į biudžetą sumokėti joje apskaičiuotą GPM įvykdymo terminą iki kitų metų gegužės 1 d. (GPMĮ 27 str. 1 ir 5 d.), ginčo atveju už 2016 m. iki 2017-05-02. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, teigtina, kad mokesčių mokėtoja pareigą deklaruoti, apskaičiuoti ir sumokėti GPM nuo gautų apmokestinamųjų pajamų įvykdė pavėluotai, ne GPMĮ nustatytu terminu, todėl, vadovaujantis MAĮ 96 str. 1 d. 1 punktu, Pareiškėjai pagrįstai apskaičiuoti GPM delspinigiai.

Pareiškėja kelia klausimą dėl nekilnojamojo turto pardavimo pajamų apmokestinimo pagrįstumo. Komisija, įvertinusi bylos duomenis, šiuo klausimu pastebi, jog Pareiškėjos minimos aplinkybės nepriskirtinos mokesčio ginčo kategorijai MAĮ nuostatų prasme. Mokesčiai ginčai pagal MAĮ 2 str. 22 dalį apibrėžiami kaip ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčiai, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą). Pagal MAĮ 145 str. 2 dalį mokesčių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo. Aptartos nuostatos suponuoja išvadą, kad mokesčių ginčų nagrinėjimas inicijuojamas dėl mokesčių administratoriaus sprendimo, kuriuo apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokesčiai, atsisakoma grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą), taip pat dėl mokesčių administratoriaus atsisakymo atleisti mokesčių mokėtoją nuo baudų / delspinigių mokėjimo. Nagrinėjamu atveju tokio pobūdžio mokesčių administratoriaus veiksmų / priimtų sprendimų (išskyrus ginčijamą Inspekcijos sprendimą) nenustatyta, mokėtinas į biudžetą GPM nuo nekilnojamojo turto pardavimo bei individualios veiklos pajamų apskaičiuotas ne mokesčių administratoriaus iniciatyva ir sprendimu, bet pagal pačios Pareiškėjos pateiktą Metinę pajamų deklaraciją už 2016 m. Tokiu būdu, Komisija dėl nekilnojamojo turto pardavimo pajamų apmokestinimo pagrįstumo nepasisako, bet vertina ginčijamo Inspekcijos sprendimo, kuriuo atsisakyta atleisti Pareiškėją nuo 44,35 Eur GPM delspinigių, teisėtumą ir pagrįstumą mokesčio ginčo ribose.

Mokesčių mokėtojas nuo apskaičiuotų delspinigių mokėjimo gali būti atleistas, jei egzistuoja atitinkamos įstatymų leidėjo nustatytos aplinkybės. MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, jeigu: <...> yra šio Įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas; kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams – fiziniams asmenims.“

Iš minėtos teisės normos konstrukcijos matyti, kad joje yra nustatyti du savarankiški atleidimo nuo delspinigių pagrindai, kurių pritaikymo sąlygos yra išdėstytos kitų teisės normų dispozicijoje – MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte, kuri taikytina tik fiziniams asmenims, ir 141 straipsnio 1 dalyje. Pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1–4 punktus mokesčio mokėtojas nuo baudų ir delspinigių gali būti atleistas <...> „jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo; jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas; kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui; kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį – mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais.“

Inspekcija ginčijamame sprendime įvertino MAĮ 100 straipsnyje ir MAĮ 141 str. 1 dalyje numatytus atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindus, teisiškai reikšmingomis aplinkybėmis bei administracinių teismų suformuota praktika pagrindė sprendimo išvadą dėl Pareiškėjos neatleidimo nuo apskaičiuotų GPM delspinigių mokėjimo. Komisija, įvertinusi ginčo medžiagoje pateiktus duomenis, Pareiškėjos skundo argumentus ir sutikdama su mokesčių administratoriaus sprendime pateiktu ginčo situacijos teisiniu vertinimu, papildomai pasisako tik dėl Pareiškėjos skunde išdėstyto atleidimo nuo delspinigių mokėjimo

pagrindo – dėl klaidingai Pareiškėjai suteiktos mokesčių administratoriaus konsultacijos GPM deklaravimo ir mokėjimo klausimais.

Pagal MAĮ 141 str. 1 d. 4 punktą mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) delspinigių, kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu suteikta klaidinga konsultacija mokesčių mokėjimo klausimais. Iš minėtos teisės normos konstrukcijos matyti, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleistas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) delspinigių tik egzistuojant privalomosioms sąlygoms: mokesčių mokėtojas pažeidžia įstatymą ir tas pažeidimas sąlygotas mokesčių administratoriaus klaidingu apibendrintu mokesčio įstatymo aiškinimu ar konsultacija.

Pareiškėja skunde nuosekliai tvirtina, jog įstatymas pažeistas ir nekilnojamojo turto (garažo) pardavimo pajamos pavėluotai deklaruotos dėl klaidingai suteiktos mokesčių administratoriaus konsultacijos garažo pardavimo pajamų neapmokestinimo / apmokestinimo klausimu. Pareiškėjos teigimu, mokesčių administratorius patvirtino, jog už garažo pardavimą gautos pajamos pagal GPMĮ nuostatas neapmokestinamos.

Mokesčių administratorius 2017-11-29 Komisijai pateikė Pareiškėjai telefonu suteiktos konsultacijos įrašą, su kuriuo susipažinusi, Komisija konstatuoja, kad mokesčių administratoriaus darbuotojas konsultaciją suteikė tik dėl buto pardavimo pajamų neapmokestinimo / apmokestinimo. Byloje nėra pateikta jokių duomenų, patvirtinančių, jog Pareiškėjai garažo pardavimo pajamų apmokestinimo / neapmokestinimo klausimu būtų suteikta mokesčių administratoriaus konsultacija. Apibendrinant, darytina išvada, kad Pareiškėja, pavėluotai įvykdžiusi pareigą laiku ir teisingai deklaruoti visas mokesčiniu laikotarpiu gautas pajamas ir nuo jų apskaičiuotą mokėtiną GPM sumokėti teisės aktų nustatytu terminu, GPMĮ nuostatas pažeidė ne dėl mokesčių administratoriaus suteiktos konsultacijos. Egzistuojant aptartoms aplinkybėms, teigtina, jog nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo GPM delspinigių mokėjimo MAĮ 141 str. 1 d. 4 punkto pagrindu.

Komisija pastebi, kad MAĮ 100 straipsnis yra speciali norma, skirta spręsti atleidimo nuo delspinigių mokėjimo klausimą ir negali būti supriešinama su MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintais teisingumo ir protingumo principais. Šiuo atveju siekti teisingumo reiškia siekti protingos skirtingų interesų pusiausvyros, atsižvelgiant į abiejų šalių interesus bei pareigas (mokesčių mokėtojo prievolę teisingai mokėti ir deklaruoti mokesčius ir mokesčių administratoriaus pareigą skatinti savanorišką mokesčių mokėjimą). Konstitucinė teisingumo samprata suponuoja ne tik formalaus, bet ir savo turiniu teisingo sprendimo priėmimą. Vien formaliai vykdomas teisingumas nėra tas teisingumas, kurį įtvirtina, saugo ir gina Konstitucija (*Konstitucinio Teismo 2006-09-21, 2007-10-24 nutarimai, LVAT 2016-07-14 nutartis adm. byloje Nr. A1411-556/2016, 2014-03-25 nutartis adm. byloje Nr. A556-971/2014 ir kt.*).

Komisija, išnagrinėjusi Pareiškėjos skunde išdėstytas aplinkybes, ginčo medžiagoje pateiktus duomenis, pastebi, kad Pareiškėja dėl galimai sąžiningo suklydimo, neteisingai suprasdama mokesčių įstatymų nuostatas, pavėluotai įvykdė mokesčių teisės aktuose įtvirtintas pareigas GPM deklaravimo, apskaičiavimo ir sumokėjimo srityje. Komisijos vertinimu, ginčo atveju reikšminga, kad Pareiškėja iki GPMĮ nustatyto deklaracijos pateikimo termino, t. y. 2017-03-30, pateikė pirminę Metinę pajamų deklaraciją už 2016 m., deklaravo dalį gautų pajamų iš individualios veiklos pagal verslo liudijimą, 2017-04-03 sumokėjo deklaracijoje apskaičiuotą mokėtiną GPM. Mokesčių administratoriui, atlikus deklaracijos duomenų tyrimą bei nustačius dalies pajamų nedeklaravimo faktą, Pareiškėja pakankamai operatyviai (2017-08-28) patikslino Metinę pajamų deklaraciją ir deklaravo visas individualios veiklos bei nekilnojamojo turto (garažo) pardavimo pajamas, nuo kurių apskaičiuotą 1283 Eur GPM sumokėjo deklaracijos pateikimo dieną. Byloje pateikti duomenys patvirtina, kad Pareiškėja ankstesniais mokesčiais laiko

tarpais pajamų deklaracijas teikė bei apskaičiuotą GPM mokėjo sistemingai ir nepažeisdama GPMĮ įtvirtinto deklaracijos pateikimo termino. Pastebėtina, jog ginčijame sprendime pažymėta, kad „iš EDS duomenų bazėje pateiktos informacijos matyti, kad 2017-

03-30 pateikta deklaracija už 2016 m. pildyta Vilniaus AVMI ir persiūsta vidiniame portale ir pateikė pati Pareiškėja. Nagrinėjant Pareiškėjos prašymą, trūksta duomenų, ar Inspekcijos darbuotojų, ar pačios Pareiškėjos veiksmai lėmė klaidingą GPM apskaičiavimą <...>“.

Komisija, atsižvelgdama į byloje nustatytas aplinkybes, Konstitucinio Teismo, LVAT suformuotą praktiką bei vadovaudamasi teisingumo ir protingumo principais, konstatuoja, kad nagrinėjamu atveju Pareiškėja atleistina nuo 44,35 Eur GPM delspinigių.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Inspekcijos 2017-09-25 sprendimą Nr. (23.31-08) 323-15228 ir atleisti Pareiškėją nuo 44,35 Eur GPM delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene